

STRESZCZENIE

Ideal życia chrześcijańskiego w papieskich encyklikach Benedykta XVI:

Deus caritas est* i *Spe salvi* oraz w encyklice Franciszka *Lumen fidei

(aspekt biblijny)

Celem pracy jest ukazanie ideału życia chrześcijańskiego w tekstach biblijnych wykorzystanych w papieskich encyklikach o miłości, nadziei i wierze.

Kardynał Joseph Ratzinger, który wybrany na Stolicę Piotrową (2005 - 2013) obrał imię Benedykt XVI, przyczynił się do rozwoju współczesnej teologii poprzez rozległe i twórcze syntezy, jak również powrót do korzeni biblijnych, Ojców Kościoła i tradycji kościelnej.

Benedykt XVI, nawiązując do słów z Mszy pontyfikalnej Jana Pawła II, mówił w homilii z okazji inauguracji swojego pontyfikatu „Nie lękajcie się Chrystusa. Niczego wam nie zabierze, a da wszystko, czego trzeba szczęśliwemu życiu. Kto pozwala wejść Chrystusowi [do swojego życia - BXVI], nie traci niczego, niczego - absolutnie niczego z tych rzeczy, dzięki którym życie jest wolne, piękne i wielkie. Tylko dzięki tej przyjaźni otwierają się na oścież bramy życia. Tylko dzięki tej przyjaźni wyzwala się naprawdę wielki potencjał człowieczeństwa. Tylko dzięki tej przyjaźni doświadczamy tego, co piękne, i tego, co wyzwala” (24 kwietnia 2005 r.).

Benedyktyńska praca profesora i duszpasterza, prowadzona przez dziesięciolecia, na tysiącach stron, miała swoje ukoronowanie w tryptyku encyklik, będącym przedmiotem badań niniejszej dysertacji: *Deus caritas est* (2006), *Spe salvi* (2007) oraz *Lumen fidei* (2013). Ta ostatnia podpisana przez papieża Franciszka, po ustąpieniu papieża Benedykta, jest przynajmniej w 95 procentach własnością intelektualną Benedykta XVI. Wie o tym każdy, kto choć trochę zna twórczość obu papieży, ich treść i styl. Teksty encyklik zostały przeanalizowane pod kątem zawartej w nich myśli o ideale życia chrześcijańskiego. Przy czym analiza zakładała aspekt biblijny, więc uwaga była skupiona na fragmentach z Nowego i Starego Testamentu, które wykorzystał papież w tekście dokumentów.

Tryptyk ten stanowi kompendium nauczania Benedykta XVI, syntezę wielu dróg, którymi podążała jego teologia, a także podstawowe i zarazem najgorętsze przesłanie do współczesności, że Bóg, którego prymat jest fundamentem dobra każdego człowieka i całego świata, wlewa mocą łaski w człowiecze serce trzy cnoty Boskie: wiarę, nadzieję i miłość. To, co zdaje się interesować autora i co jest najciekawsze współcześnie, to oryginalna synteza wiary, nadziei i miłości, wynikająca z ich wzajemnego, wewnętrznego powiązania. J. Ratzinger/Benedykt XVI stale szuka ich stycznych i tego, jak się one wzajemnie objaśniają, co istotnego na temat wiary, jej zrozumienia i przeżywania, mówią nam nadzieja i miłość. Mówiąc krótko za wnikliwym badaczem teologii Benedykta XVI, ks. Jerzym Szymikiem, wyłania nam się w powyższym tryptyku synteza: „Wiara, jako nadzieja na miłość”.

Niniejsza dysertacja doktorska z całą pewnością nie wyczerpuje wszystkich wątków przedstawienia ideału życia chrześcijańskiego, ukazanego na kartach encyklik: *Deus caritas est*, *Spe salvi* i *Lumen fidei*, w których rozważane były cnoty teologiczne: miłości, nadziei i wiary w oparciu o teksty Pisma Świętego. Praca ta jest zachętą, by brać do rąk jak najczęściej Księgę Życia - Biblię, która wskazuje najpewniejszą Drogę - Jezusa. Jest też hołdem wdzięczności dla wielkiego teologa i pasterza Kościoła - Benedykta XVI, nad dziełami którego dalej warto się pochylać, gdyż są nośnikami wiary, nadziei i miłości. Cnoty te kształtują, pobudzają i charakteryzują działanie moralne chrześcijan. Kształtują one i ożywiają wszystkie cnoty moralne. Są wszczepione przez Boga w dusze wiernych, by uzdolnić ich do działania jako dzieci Boże i do zasługiwania na życie wieczne. Nauka Jezusa - rozumiana zarówno jako doktryna, jak i zbawcze orędzie - jest bardzo wzniosła, a co najważniejsze, rozwiązuje główne problemy życia ludzkiego, zwłaszcza sens jego istnienia. Rozwiązuje problem ludzkiego cierpienia i śmierci oraz cele egzystencji człowieka. Ukazuje możliwość przewyciężenia zła moralnego i prowadzi do uświęcenia człowieka, do doskonałości, gdyż słowu Bożemu zawsze towarzyszy łaska wewnętrzna, która uświęca i zbawia.

Słowa klucze: Jezus Chrystus, chrześcijanin, wiara, nadzieja, miłość, ideał życia.

ks. Jacek Tomkiewicz